

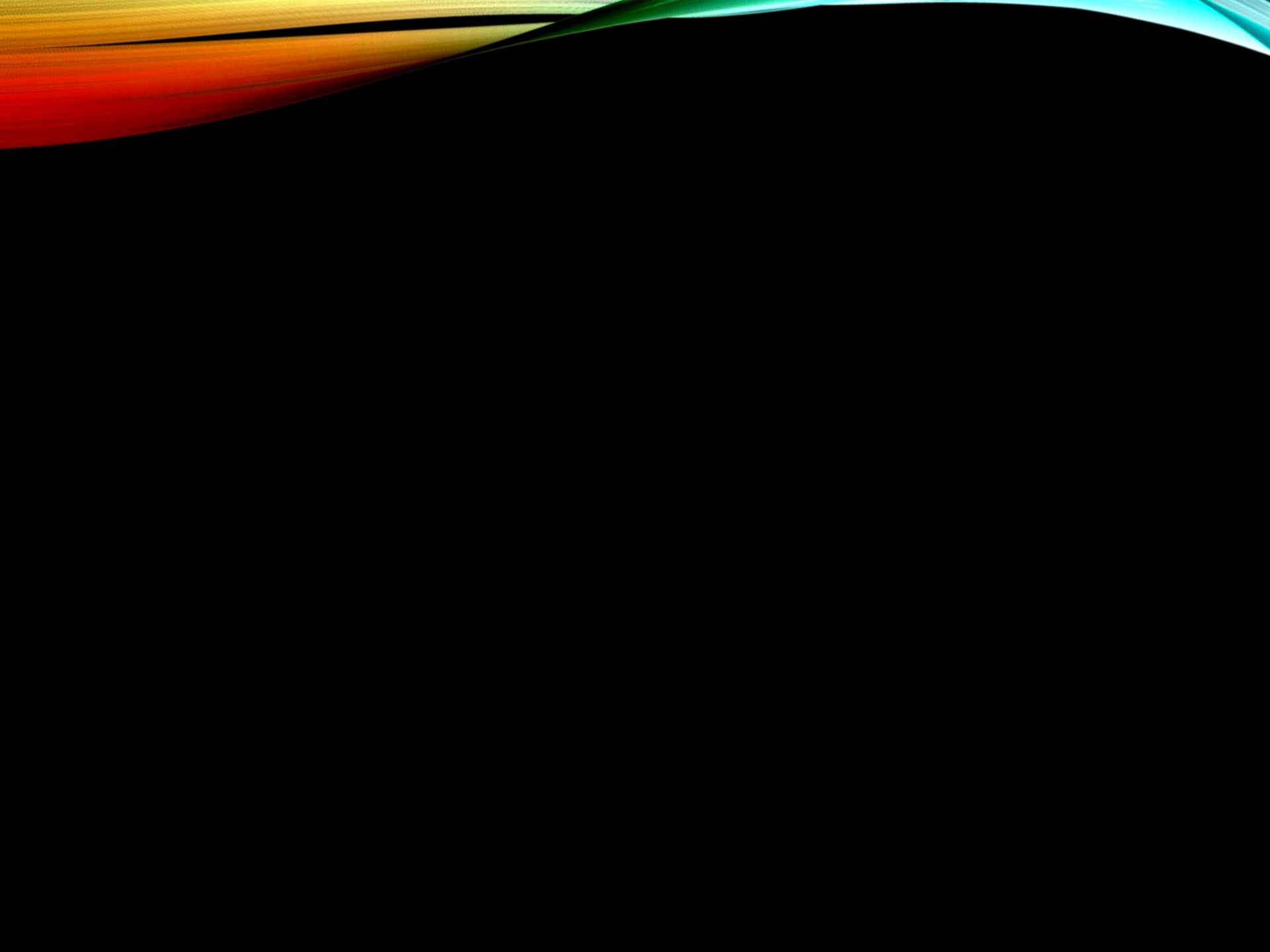
*Γεροσταθοπούλειο
Πανεπιστημιακό Αστεροσκοπείο
2000 – 2025: 25 έτη λειτουργίας*

HELLENIC REPUBLIC

**National and Kapodistrian
University of Athens**

— EST. 1837 —

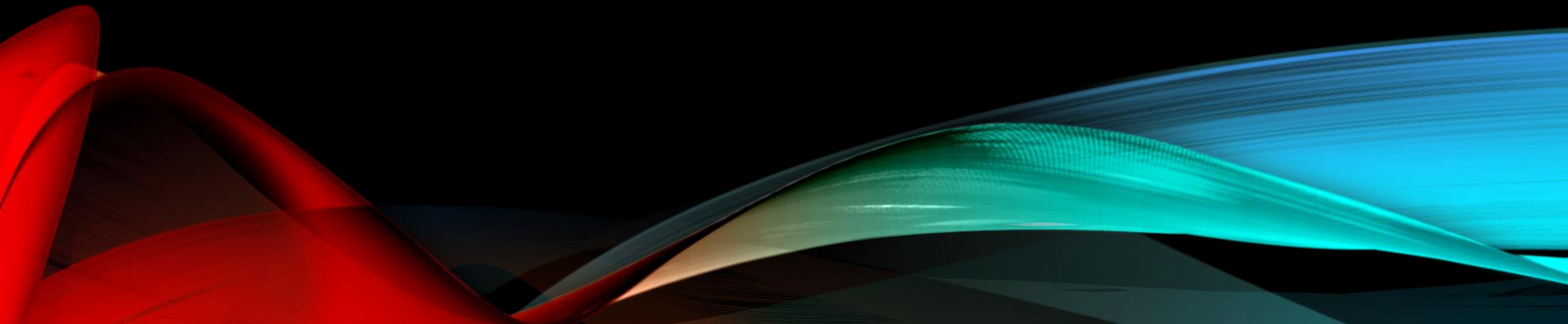

Ευχαριστίες:

Πρύτανη ΕΚΠΑ Καθ. Γ. Σιάσο

Κοσμήτορα ΣΘΕ Καθ. Α. Παρμακέλη

Πρόεδρο ΤΦ Καθ. Ε. Νισταζάκη

Ευχαριστίες:

Ομότιμο Καθηγητή Κανάρη Τσίγκανο

Καθηγήτρια Δέσποινα Χατζηδημητρίου

Δρ. Φιόρη Μεταλληνού

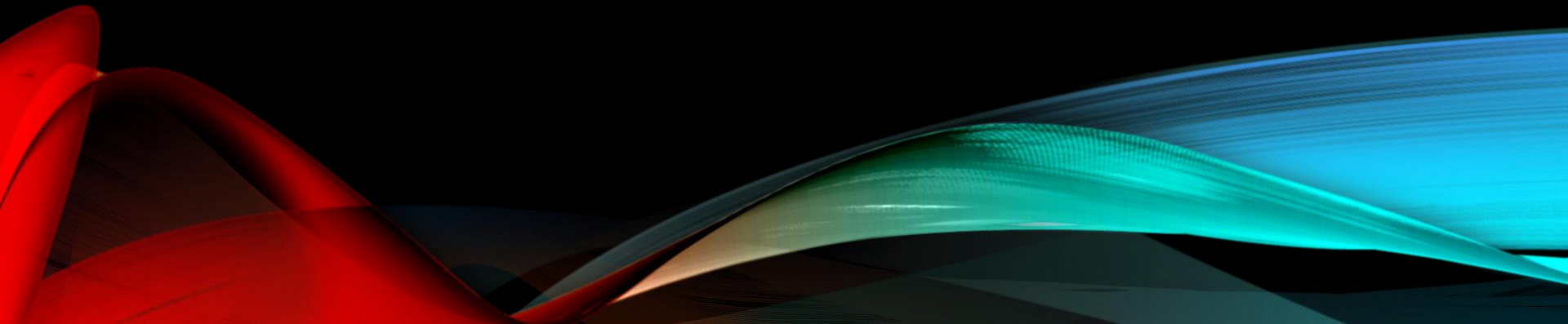
κ. Τηλέμαχο Μούσα

Δρ. Κοσμά Γαζέα

Δρ. Αλέξιο Λιάκο

Ομότιμο Καθηγητή Παναγιώτη Νιάρχο

- Ιστορικό ίδρυσης
- Υποδομή
- Εκπαιδευτικό έργο
- Ερευνητικό έργο
- Κοινωνική προσφορά

Οι πρωταγωνιστές

- Καθ. Πάυλος Λασκαρίδης
- Λουκάς Γεροσταθόπουλος
- Καθ. Γεώργιος Φιλοκύπρου
- Καθ. Παναγιώτης Νιάρχος

Τα βήματα

Ανέγερση κτηρίου του αστεροσκοπείου και εγκατάσταση του θόλου το 1998

Τα βήματα

Εγκατάσταση τηλεσκοπίου Απρ 1999 από DFM Engineering

Έναρξη λειτουργίας Ιανουάριος 2000

Συνολικό κόστος του νέου τηλεσκοπίου 40.000.000 δρχ. / 120 k\$ / 220 k€ σήμερα

Τα εγκαίνια του Γεροσταθοπούλειου Πανεπιστημιακού Αστεροσκοπείου έγιναν την Πέμπτη 13 Ιανουαρίου 2000

Το Τηλεσκόπιο

Τα κύρια χαρακτηριστικά του:

- Κατοπτρικό τηλεσκόπιο τύπου Cassegrain
- Πρωτεύον κάτοπτρο διαμέτρου 40 cm με ενεργό εστιακό λόγο $f/8$
- Σύστημα ελέγχου από απόσταση

Βοηθητικά όργανα

- 3 CCD κάμερες
- Φωτομετρικά φίλτρα U, B, V, R, I, OIII, H α
- Κάμερα συνεχούς video λήψης
- Φασματογράφος φράγματος με διασπορά 61 Å/mm και διακριτική ικανότητα 10000
- Ειδικά φίλτρα για ηλιακές παρατηρήσεις, προσοφθαλμιοί φακοί, κλπ..

Εκπαιδευτικό έργο περιλαμβάνει

- Επίδειξη λειτουργίας τηλεσκοπίου και οργάνων σε φοιτητές
- Εργαστηριακές ασκήσεις φοιτητών
- Προπτυχιακές και μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες
- Διδακτορικές διατριβές

Έως τώρα έχουν εκπονηθεί ή εκπονούνται

- 47 προπτυχιακές διπλωματικές εργασίες
(5 σε εξέλιξη)
- 20 μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες
- 9 διδακτορικές διατριβές (2 σε εξέλιξη)

Θεματικές περιοχές έρευνας

Αstromετρία, φασματοσκοπία και φωτομετρία μεταβλητών αστερών.

Μελέτη αρχέγονων οικογενειών σε αστεροειδείς της Κύριας Ακολουθίας (πρόγραμμα "Ancient Asteroids", 2020, P.I. Κ. Γαζέας)

Φωτομετρική μελέτη αλληλεπιδρώντων διπλών αστερών τύπου W UMa (P.I. Π. Νιάρχος)

Φωτομετρική μελέτη των Near Contact Binaries (P.I. Π. Νιάρχος)

Φωτομετρική μελέτη εκλειπτικών και κατακλυσμικών μεταβλητών αστερών.

Αναζήτηση αστρικών συγχωνεύσεων σε διπλά αστρικά συστήματα σε επαφή.

(πρόγραμμα "Contact Binaries Towards Merging - CoBiToM", 2012 P.I. Κ. Γαζέας)

Παρακολούθηση και καταγραφή φαινομένων βαρυτικής μικροεστίασης (gravitational micro-lensing) στον Γαλαξία.

Επισκοπήσεις του ουρανού σε ευρύ πεδίο παρατήρησης για την καταγραφή και τον εντοπισμό νέων μεταβλητών αστερών.

Παρακολούθηση και καταγραφή της φωτεινότητας των ενεργών γαλαξιών

(blazar, AGN, μελανών οπών). (πρόγραμμα "Blazar Optical Sky Survey - BOSS", 2013 P.I. Κ. Γαζέας)

Αστεροσεισμολογία παλλόμενων αστερών.

Αστεροσεισμολογία διπλών εκλειπτικών συστημάτων (συστήματα οΕΑ, P.I. Α. Λιάκος)

Μεταβολές τροχιακής περιόδου διπλών εκλειπτικών συστημάτων

Επισκόπηση του γαλαξία M31 για ανίχνευση Nova

Συμπληρωματικές παρατηρήσεις υποστήριξης διαστημικών τηλεσκοπίων.

Ηλιακές παρατηρήσεις στην ορατή περιοχή του H/M φάσματος.

Ερευνητές που έχουν χρησιμοποιήσει το τηλεσκόπιο

- Dr. I. Pustylnick, Department of Astronomy, Tartu Observatory, Estonia
- Dr. S. Zola, Department of Astronomy, Jagiellonian University, Cracow, Poland
- Dr. I. Andronov, Department of Astronomy, Odessa State University, Ukraine
- Dr. L. Hric, Senior Researcher, Astronomical Institute of the Slovak Academy of Science, Slovak Republic
- Dr. A. Yushchenko, Senior Scientific Researcher, Odessa State University, Ukraine
- Dr. P. Zasche, Ph.D., Department of Astronomy and Astrophysics, Charles University of Prague, Czech Republic
- Dr. M. Wolf, Department of Astronomy and Astrophysics, Charles University of Prague, Czech Republic
- Dr. B. Ulas, Ph.D., Cannakale University, Turkey
- Dr. R. Pazhouhesh, Physics Department, Faculty of Science, University of Birjand, Birjand, Iran

Ερευνητές που έχουν χρησιμοποιήσει παρατηρήσεις από το UOAO στο πλαίσιο συνεργασιών με Π. Νιάρχο, Κ. Γαζέα, Β. Μανιμάνη, Α. Λιάκο

Andronov, I., Yushchenko, A., Department of Astronomy, Odessa National University, Ukraine

Budding, E., Carter Observatory, Wellington, New Zealand

Cereda, L., Poretti, E., Osservatorio Astronomico di Brera, Merate, Italy

Chochol, D., Hric, L., Skopal, A., Pribula, A., Galis, R., Astronomical Institute of the Slovak Academy of Sciences, Slovakia

Gałąn, C., Nicolaus Copernicus Astronomical Center, Poland

Ishioka, R., Subaru Telescope, National Astronomical Observatory of Japan, Japan

Kato, T., Department of Astronomy, Kyoto University, Kyoto 606-8502, Japan

Kreiner, J., Mt. Suhora Observatory, Cracow, Poland

Kolenberg, K., Institute for Astronomy, University of Vienna, Austria

Lambens, P., Fremat, Y., Royal Observatory of Belgium, Belgium

Mikolajewski, M., Nicolaus Copernicus University, Torun, Poland

Pustyl'nik, I., Tartu Observatory, Estonia

Patterson, J., Department of Astronomy, Columbia University, New York, USA

Pazhouhesh, R., Physics Department, Faculty of Science, University of Birjand, Birjand, Iran

Reed, M. D., Department of Physics, Astronomy and Materials Science, Missouri State University, USA

Saesen, S., Instituut voor Sterrenkunde, Katholieke Universiteit Leuven, Leuven, Belgium

Ulaş, B., Department of Physics, Onsekiz Mart University, Çanakkale, Turkey

Valtonen, M.J., Willforth, C., Department of Physics and Astronomy, University of Turku, Finland

Wolf, M., Mayer, P., Zásche, P., Astronomical Institute, Charles University Prague, Czech Republic

Zeida, M., Department of Theoretical Physics and Astrophysics, Masaryk University, Czech Republic

Zhou, A.-Y., National Astronomical Observatories, Chinese Academy of Sciences, China

Zola, S., Jagiellonian University, Cracow, Poland

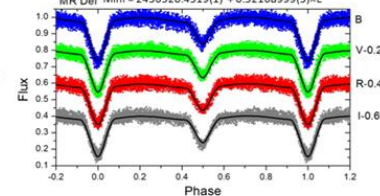
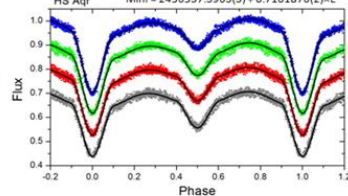
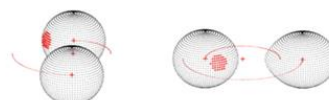
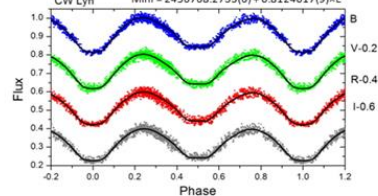
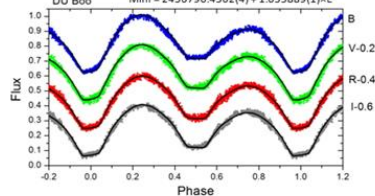
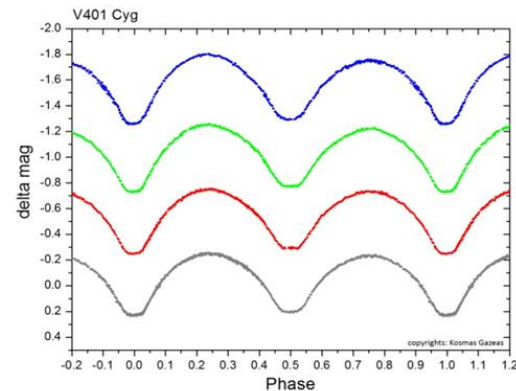
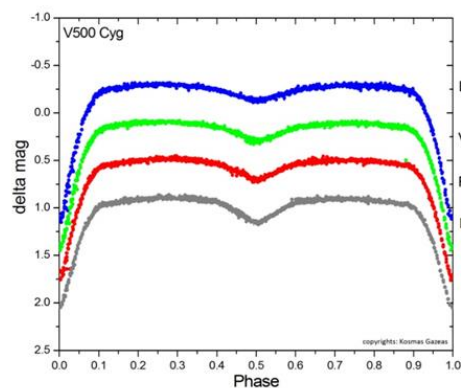
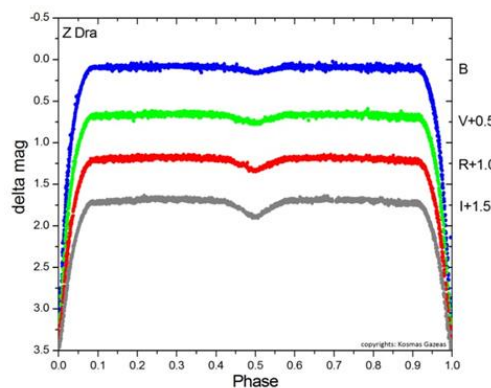
Zwitter, T., Department of Physics, University of Ljubljana, Slovenia

Ερευνητικές δημοσιεύσεις που
έχουν προκύψει με
παρατηρήσεις από το
τηλεσκόπιο και τον εξοπλισμό
του ΓΠΑ

Έχουν δημοσιευτεί **160**
εργασίες σε διεθνή περιοδικά
με κριτές και **141 εργασίες** σε
περιοδικά χωρίς κριτές

Year	Refereed (low and high-IF)	Non Refereed	TOTAL
2025	3	1	4
2024	6	1	7
2023	5	2	7
2022	8	2	10
2021	4	2	6
2020	7	3	10
2019	4	1	5
2018	3	4	7
2017	4	3	7
2016	8	7	15
2015	9	8	17
2014	8	3	11
2013	4	6	10
2012	7	5	12
2011	14	5	19
2010	15	12	27
2009	13	7	20
2008	9	5	14
2007	5	8	13
2006	15	6	21
2005	6	5	11
2004	7	5	12
2003	2	13	15
2002	2	6	8
2001	6	4	10
2000	1	2	3

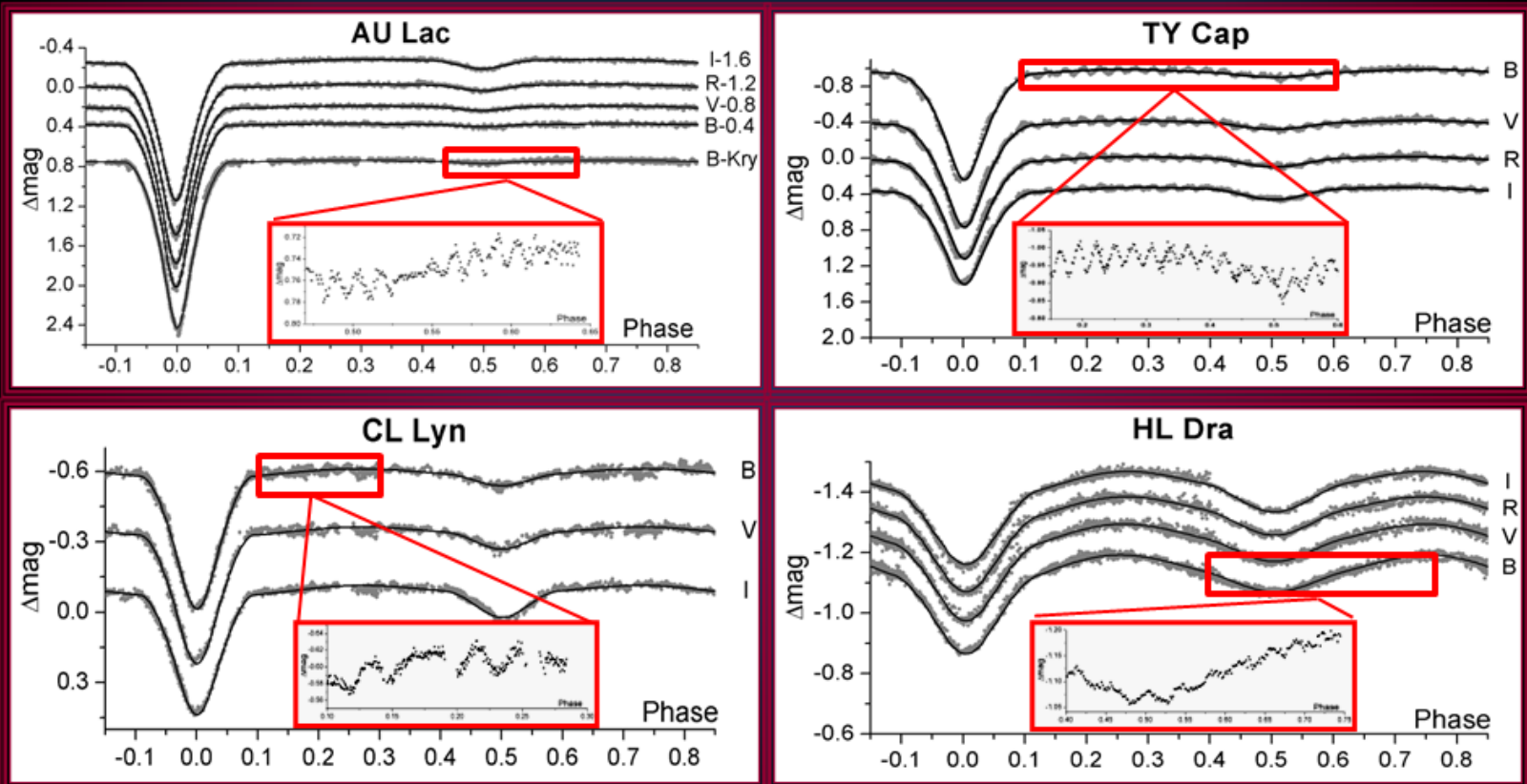
Παρατηρήσεις διπλών αστρικών συστημάτων

CCD observations of 68 eclipsing binary systems

Surveys for δ Sct components in EBs

Sample of light curves obtained during the surveys

Liakos et al., 2012, MNRAS, 422, 1250

Κοινωνική προσφορά

```
graph TD; A[Κοινωνική προσφορά] --> B[Βραδιές κοινού]; A --> C[Επισκέψεις-ξεναγήσεις σχολείων]; A --> D[Παρατηρήσεις έκτακτων αστρονομικών φαινομένων];
```

Βραδιές κοινού

Επισκέψεις-
ξεναγήσεις
σχολείων

Παρατηρήσεις
έκτακτων
αστρονομικών
φαινομένων

Έκτακτα αστρονομικά φαινόμενα: δημόσιες παρατηρήσεις

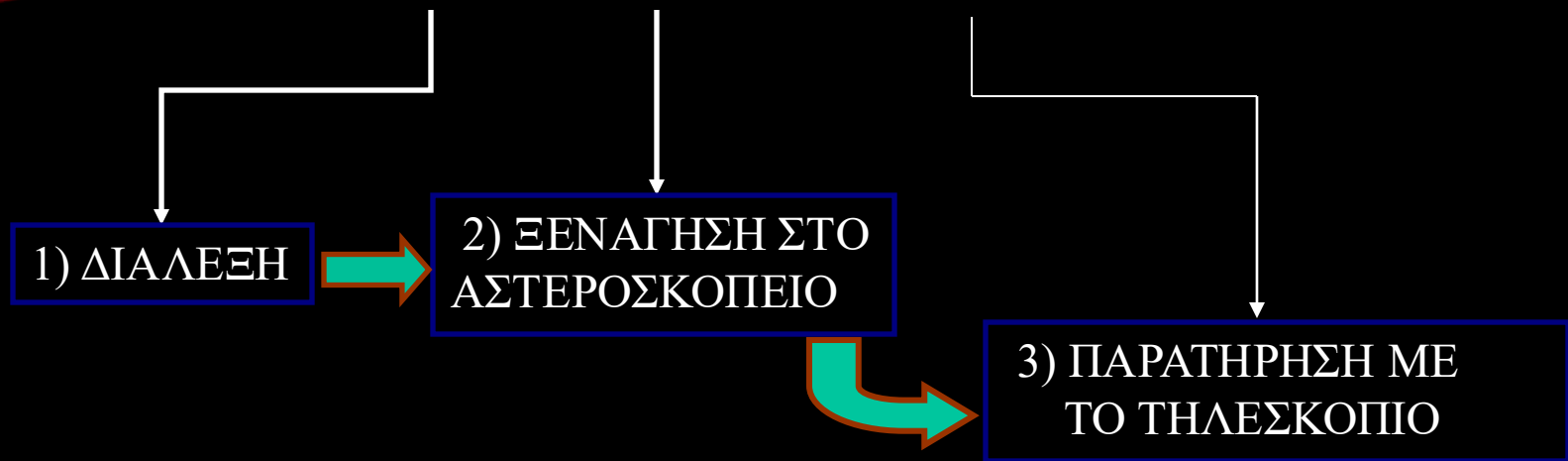
- Εμφανίσεις κομητών

- 16/7/2001 : C/2001 A2 (LINEAR)
- 6/2/2003 : C/2002 V1 (NEAT)
- 12/5/2006 : 73P/Schwassmann-Wachmann 3
- 26/10/2007: 17P/Holmes

- Εκλείψεις Ηλίου και Σελήνης

- 9/1/2001 : Σελήνης (ολική), επίσκεψη τηλεοπτικών συνεργείων από τους σταθμούς *NET* και *Alpha*
- 4/5/2004 : Σελήνης (ολική)
- 29/3/2006: Ηλίου (μερική)

Βραδιές κοινού

- Ενδεικτικά θέματα διαλέξεων:

- «Αστροφυσικοί πίδακες: ο ρόλος τους στο Σύμπαν»
- «Ερμής: ο μικρός και καυτός άγνωστος»
- «Βαρυτικά κύματα: Ένα νέο παράθυρο στο Σύμπαν»
- «Αστεροειδείς»
- «Μαύρες τρύπες και γαλαξίες»
- «Ο πλανήτης Αφροδίτη και το φαινόμενο του θερμοκηπίου»

Σ. Κριμιζής: Νέοι Ορίζοντες στον Πλούτωνα

27 Νοεμβρίου 2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΤΡΟΦΥΣΙΚΗΣ
ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ & ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

Παγκόσμια εβδομάδα διαστήματος

Πρόγραμμα εκδηλώσεων - Κυριακή 4 Οκτωβρίου 2015
Τμήμα Φυσικής, ΕΚΠΑ, Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου

16:30-17:30 Παρατήρηση του Ήλιου
17:30-18:30 Ομιλία για παιδιά και προβολή βίντεο
18:30-19:30 Quiz και χειροτεχνίες
19:30-20:00 Ομιλία: «Η ανθρωπότητα στο διάστημα»
20:00-22:00 Νυχτερινή παρατήρηση με τηλεσκόπια

World Space Week
4-10 Οκτωβρίου 2015

www.observatory.phys.uoa.gr/greek-newsevents.html

www.worldspaceweek.org

Συμμετοχές-Πληροφορίες: uoa.wsw@gmail.com

World Space Week
October 4 - 10

World Space Week OCTOBER 4-10

Παγκόσμια Εβδομάδα Διαστήματος 2025 Ζώντας στο Διάστημα

Σάββατο 18 Οκτωβρίου 2025
Τμήμα Φυσικής, Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου
17:00-22:00, είσοδος ελεύθερη

Διοργάνωση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικών και Καποδιστριακών
Πανεπιστημίων Αθηνών
ΙΔΡΥΜΑ ΤΟ 1837

Με την υποστήριξη:

ΕΛΚΕΔ
HSC

SCOTSS

EXPLORE

UC RIVERSIDE

STEM education

Copyright © 2015 World Space Week Association. All Rights Reserved.

Παγκόσμια Εβδομάδα Διαστήματος

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ - ΓΕΡΟΣΤΑΘΟΠΟΥΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ
Παρασκευή 12 Δεκεμβρίου 2025, 6:00 μμ, Αμφιθέατρο «Αρίσταρχος» Τμήματος Φυσικής

Εξωγήινη Ζωή και Κοινωνία

Επετειακή ομιλία με την ευκαιρία της συμπλήρωσης
25 ετών λειτουργίας του Πανεπιστημιακού Αστεροσκοπείου

Ομιλητής: **Παναγιώτης Γ. Νιάρχος**
Ομότιμος Καθηγητής
Παρατηρησιακής Αστροφυσικής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Περίληψη της ομιλίας: Η αναζήτηση εξωγήινης ζωής είναι μια από τις πιο ενδιαφέρουσες και συστηματικές έρευνες που διεξάγει τα τελευταία τριάντα χρόνια η επιστημονική κοινότητα. Επί αιώνες οι άνθρωποι ατενίζουν τον έναστρο ουρανό και αναρωτιώνται αν είμαστε μόνοι στην απεραντοσύνη του Σύμπαντος. Η πιθανότητα ανακάλυψης εξωγήινης ζωής -είτε πρόκειται για μικροβιακούς οργανισμούς σε μακρινούς πλανήτες είτε για νοήμονες πολιτισμούς- έχει βαθιές επιπτώσεις στην επιστήμη, την κοινωνία, τη φιλοσοφία, τη θρησκεία και την τεχνολογία. Στην ομιλία αυτή